

Zwolle

Visie Koggepark

In 6 stappen naar een nieuwe
groenstructuur in de Spoorzone

**SPOORZONE
ZWOLLE**

Inhoud

Doel van het document & Leeswijzer	3
Inleiding	4
Concept in 6 stappen in het Koggepark	6
Stap 1 Kralenketting	
Stap 2 Klimaatbestendig en ontspannen groen, meer ruimte fietser en voetganger	
Stap 3 Een continue wandeling door een groen/blauw netwerk	
Stap 4 Samenhang en toch afwisselend	
Stap 5 Transformatie van de plinten van gebouwen draagt bij aan levendigheid	
Stap 6 Het Koggepark als groeibriljant	
Hoe nu verder?	13

Doel van het document & leeswijzer

Doel

Door het gebied Hanzeland, haaks op het nieuwe Engelenpad, loopt van oost naar west de Koggelaan. Het idee is om van de Koggelaan een fietsstraat te maken, de stenige ruimte te vergroenen en aan te passen aan het veranderende klimaat: het Koggepark. Samen met het toekomstige Spoorpark en het Engelenpad vormt het Koggepark de hoofdstructuur van de Spoorzone.

De visie op het Koggepark is om een groene, op het veranderende klimaat aangepaste verbinding voor langzaam verkeer te maken die zorgt voor rust en die als groene oost-westverbinding verschillende buurten aan elkaar bindt. En waar anderzijds ook levendigheid ontstaat door fietsers en voetgangers en een aantrekkelijke invulling aan de straatzijde van de panden langs de Koggelaan (de “plinten”). Een plek waar ruimte is om te ontspannen, te ontmoeten en waar kan worden geëxperimenteerd met duurzaamheid, klimaatadaptatie en water.

Leeswijzer

In deze Visie beschrijven we ons toekomstbeeld voor het Koggepark. In de Inleiding beschrijven we de uitgangspunten voor het Koggepark en de openbare ruimte zoals deze zijn vastgelegd in het Ontwikkelkader Spoorzone. Vervolgens nemen we u in zes stappen mee in de principes voor de inrichting van het Koggepark. De Visie is tot stand

gekomen in samenspraak met omwonenden en belangstellenden. De opbrengst en ideeën van de participatiebijeenkomsten hebben we voor u op een rij gezet. De Visie is de eerste stap om te komen tot een belangrijke drager voor de ontwikkeling van de Spoorzone. In het laatste deel kunt u lezen hoe we de Visie stapsgewijs gaan realiseren en wie daaraan

mee kan doen.

^ locatie Koggepark in de Spoorzone

Inleiding

^ raamwerk Spoorzone 2035, bron: Ontwikkelkader Spoorzone Zwolle

Ontwikkelkader Spoorzone

Het Ontwikkelkader schetst een kader en strategie voor stapsgewijze, duurzame en kwalitatieve verandering in de Spoorzone. Met als doel de Spoorzone te ontwikkelen tot een innovatiedistrict van naam en allure. De Spoorzone wordt de thuisbasis van de regionale samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs. Het Ontwikkelkader stuurt op een nieuwe stedelijke balans tussen wonen, werken, leren, uitproberen en cultuur.

Openbare ruimte

In het Ontwikkelkader wordt over de openbare ruimte het volgende beschreven: De Spoorzone moet een nieuw levendig stukje stad worden, waar mensen zich thuis voelen. Een goede openbare ruimte kan daaraan bijdragen en zorgt ervoor dat mensen ervoor kiezen er te verblijven en activiteiten te ondernemen. De basisgedachte voor de openbare ruimte zijn:

1. Een veilige openbare ruimte: mensen vermijden over het algemeen een plek die niet veilig voelt, waar veel lawaai heerst of die weinig bescherming biedt tegen de elementen.
2. Een comfortabele openbare ruimte: de buitenruimte is voor iedereen uitnodigend als het goed toegankelijk is en prettig is om te verblijven. Dit geldt voor voetgangers, mensen die zijn gebonden aan een rolstoel en slechtzienden.

3. Een aantrekkelijke openbare ruimte: als de schaal en maat van de openbare ruimte goed is en het is mooi vormgegeven draagt het sterk bij aan een positieve ervaring.

Koggepark

In de Spoorzone zijn een aantal 'knooppunten' aan te wijzen, plekken die als belangrijke verblijfsruimtes kunnen functioneren en gezamenlijk de openbare ruimte van de Spoorzone vormen. Twee verblijfsruimtes zijn daarbij van bijzonder belang: het stedelijke Engelenpad en zijn rustige groene tegenhanger het Koggepark. Het Engelenpad verbindt een aantal bijzondere stedelijke verblijfsruimtes, die ieder voor zich een eigen karakter hebben: het Hanzeplein, het Hallenplein, de Passerelle en het Stationsplein.

Het Koggepark vormt de groene verbinder. Het Koggepark verbindt het entreeplein in de Lurelui, het Spoorpark, het Hanzekwartier, het Hanzeplein, het Lübeckplein, een nieuw entreeplein aansluitend op Blauwe Lensbrug en de Hanzebadlocatie met elkaar. Deze groene verbinder is beter op klimaatverandering voorbereid en geeft met name langs het water, ruimte aan rust en

reflectie. Daarmee voldoen we aan een wens van veel bewoners, die hebben aangegeven meer groen te willen in de wijk met fijne plekken om even te zitten.

Uitgangssituatie

De kwaliteit van de verblijfsruimte en de bebouwing langs de Koggelaan kan verbeterd worden. De openbare ruimte is efficiënt ingericht maar maakt een stenige indruk en wordt op veel plekken gedomineerd door de auto. Ook is de openbare ruimte op sommige plaatsen winderig en kan in de zomer erg heet worden. Het water langs de Koggelaan is niet aantrekkelijk en niet goed bereikbaar. Logische routes voor de vele studenten van Windesheim ontbreken. Er is nauwelijks ruimte voor prettig verblijf in de openbare ruimte. Met de volgende stappen willen we de Koggelaan verbeteren tot een Koggepark.

Stap 1, Kralenketting

^ Koggepark als onderdeel van en groen/blauw netwerk

Het Koggepark start niet met niks. Het is er al. Het doel is echter om de huidige situatie te transformeren naar een meer aantrekkelijke openbare ruimte. Zo wordt het gebied een nog prettiger plek om te wonen of te verblijven.

Wat is er dan al? Een lange straat, de Koggelaan, met langs de rijbaan een rij lindes van goede kwaliteit. Aan deze laan liggen verschillende pleinen. Deze pleinen hebben ieder op zich best kwaliteiten maar vormen nu nog eilandjes in de wijk. Door de Koggelaan te veranderen van een drukke en verharde verkeersroute naar een groene verbinder ontstaat één geheel. Een kralenketting van plekken, elk met een eigen karakter. En als dat lukt kunnen we spreken van een park. Een nieuw, beetje eigenwijs, park voor Zwolle. Een heel aantrekkelijke verblijfsruimte voor de bewoners en bezoekers van de Spoorzone, die maakt dat mensen het gebied als één geheel ervaren en gemakkelijk hun weg kunnen vinden in het gebied.

Stap 2, Klimaatbestendig en ontspannen groen, meer ruimte fietser en voetganger

^ bestaande situatie Koggelaan

^ nieuwe situatie Koggepark

Om het woon- en verblijfsklimaat voor bewoners, gebruikers en bezoekers te verbeteren moeten er keuzes gemaakt worden. In de Spoorzone is gekozen om de openbare ruimte meer in te richten voor de fietser en voetganger. Dit betekent dat het parkeren met name aan de randen zal plaatsvinden. De buitenruimte wordt deels autovrij en deels auto te gast. Voor de Koggelaan betekent dit dat deze zal worden ingericht als fietsstraat met de auto te gast. Voor het deel in het Hanzekwartier wordt zelfs uitgegaan van een autovrije Koggelaan.

De trottoirs en de rijbaan van de Koggelaan

vinden we nu te breed. Samen met de stenige kades langs het water levert dit een zeer verharde openbare ruimte. De keuze voor een fietsstraat betekent dat de rijbaan smaller kan worden. De trottoirs kunnen op een aantal plaatsen smaller en de kades kunnen een veel natuurlijker uitstraling krijgen. Ook op de pleinen streven we naar meer ruimte voor beplanting.

Waarom is dit zo belangrijk? Het verminderen van verharding geeft ruimte voor meer groen. Dit groen kan bijdragen aan een aangenaamere openbare ruimte om in te wonen en in te verblijven. Niet alleen omdat het er aantrekkelijker uit ziet,

het helpt ook in het tegengaan van opwarming van de stad in warme zomers. En het biedt ruimte voor regenwater om in de bodem te zakken in plaats van af te voeren naar het riool. Zeker met de verwachting dat er in de toekomst meer en heftigere hoosbuien zullen voorkomen is dit een belangrijk onderwerp. Behalve dat mensen over het algemeen gelukkiger worden in een groene leefomgeving proberen we ook de biodiversiteit in de stad te vergroten. Hiermee ontstaat een gezonde stad voor iedereen.

Stap 3, Een continue wandeling door een groen/blauw netwerk

^ Koggepark als onderdeel van een groen/blauw netwerk

Om het water in Hanzeland weer te laten stromen wordt de bestaande waterstructuur beter aangesloten op de omgeving (Zwolle Zuid en Assendorp). Doordat het water beter gaat stromen, kan een gezondere waterhuishouding met meer planten en dieren ontstaan. Bovendien draagt dit bij aan een klimaat robuuste stad. Door de watergangen natuurvriendelijker in te richten en langs het water meer ruimte te reserveren voor een groene inrichting ontstaat een groen/blauw netwerk. Een continue lijn, en dat is nu juist voor biodiversiteit een geweldige kans.

In een deel van het huidige Hanzeland is het water nadrukkelijk aanwezig. Maar bij de Hanzebadlocatie bijvoorbeeld weer niet. Het is de bedoeling om het water naar de Hanzebadlocatie uit te breiden en meer ruimte te bieden. Van oost naar west stroomt het water straks door de wijk. Door de buitenruimte van de verschillende gebieden in de Spoorzone goed aan te sluiten op het water verbindt het water de plekken ruimtelijk met elkaar. Langs het water willen we een wandelroute aanleggen. En zo ontstaat een behalve een ruimtelijke samenhang ook een functionele verbinding. Zo kunnen bewoners en bezoekers het water en het groen op een andere, informelere manier beleven.

Toegankelijk voor iedereen is het uitgangspunt. We maken de route langs het water dus ook toegankelijk voor bijvoorbeeld mindervaliden.

Stap 4, Samenhang en toch afwisselend

^ Koggepark in een transformerende Spoorzone

Deelgebieden

①. Willemskwartier	④. Koggepark	⑦. Wester- en Oosterlaan
②. NS	⑤. Hanzebad	⑧. Stationsplein (laan)
③. Hanzekwartier	⑥. Windesheim	⑨. Deventerstraatweg

De nieuwe inrichting van de Koggelaan, samen met de verschillende plekken langs de Koggelaan, bepalen straks de uitstraling van het Koggepark. In het park zitten een aantal

continue elementen als de fietsstraat, de openbare verlichting, een herkenbare voetgangersstrook direct langs of vrijliggend van de fietsstraat en ten slotte de bomen.

Voor de aanwezige boomstructuur geldt dat we deze zoveel mogelijk in stand willen houden. Als er zwaarwegende redenen zijn om deze te veranderen worden deze bomen bij voorkeur verplaatst in de nabije omgeving.

Door de terugkerende elementen blijft de route herkenbaar. Maar langs de route ontstaat afwisseling. Een opeenvolging van verschillende belevingen. Hoe deze verschillende plekken precies worden vormgegeven willen we graag in de loop van de tijd laten ontstaan.

Het Koggepark ligt in verschillende gebieden waar gebiedscoalities het initiatief nemen voor de transformatie van de Spoorzone. Die verschillende deelgebieden kunnen hun eigen karakter krijgen waarin de doorlopende elementen van het Koggepark toch herkenbaar zijn. Wat ons betreft mogen de invullingen van de verschillende plekken best verrassend zijn.

In de omgeving van het Hanzeplein kruist het Koggepark met het Engelenpad. Dat is aanleiding om hier een bijzondere plek van te maken. Het groen-blauwe netwerk wordt in ieder geval een belangrijk onderdeel van de beleving van deze plek.

Stap 5, Transformatie van de plinten van gebouwen draagt bij aan levendigheid

^ plan Hanzewalk, bron: HMO, City developer-S, Sacon architecten,

^ paviljoen: kaz bij Hanz, bron: bijhans.nl

Om het Koggepark extra aantrekkelijk te maken willen we de bestaande bebouwing beter laten aansluiten op de ruimte. Dat is in 2018 al voorgesteld in het plan Hanzewalk. Zo komen in de plinten (begane grond) van de gebouwen langs het Koggepark functies die bijdragen aan ontmoeting en ontspanning in het Koggepark. Dat kunnen bijvoorbeeld plekken zijn waar je wat kunt drinken of eten. Ook op andere plekken willen we bestaande functies, zoals kantoren, een uitstraling geven die aantrekkelijker is. Bijvoorbeeld door de ingangen van deze panden aan te passen, paviljoens toe te voegen of groene gevels aan te brengen.

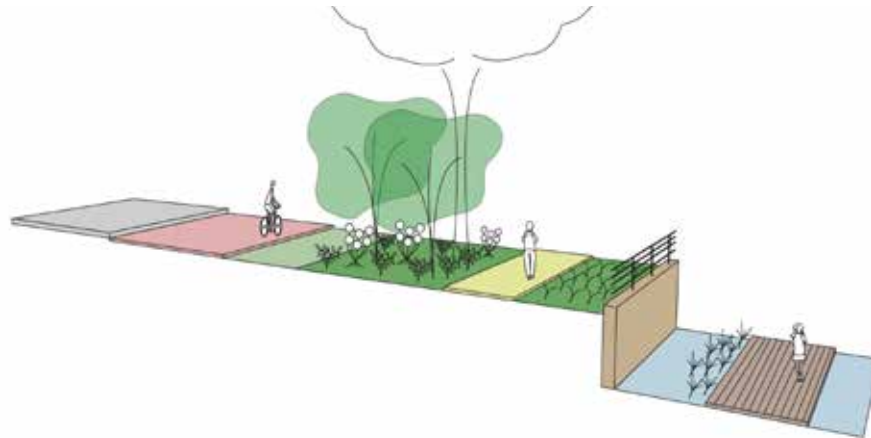

^ groene gevel stadskantoor, bron: IVVD.nl

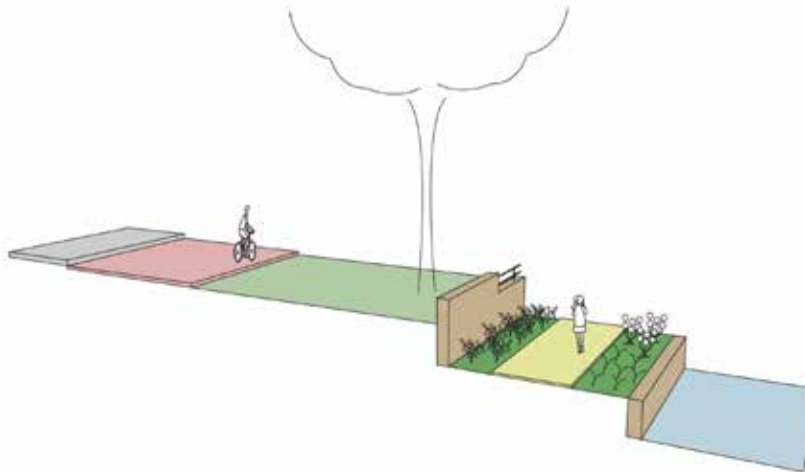

^ kaz bij Hanz, bron: bijhans.nl

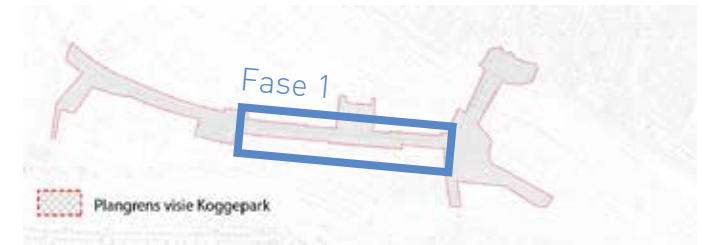
Stap 6, Het Koggepark als groeibriljant

^ conceptbeeld tussen Hanzelaan en brug Lünenstraat

^ conceptbeeld tussen brug Lünenstraat en Lübeckplein

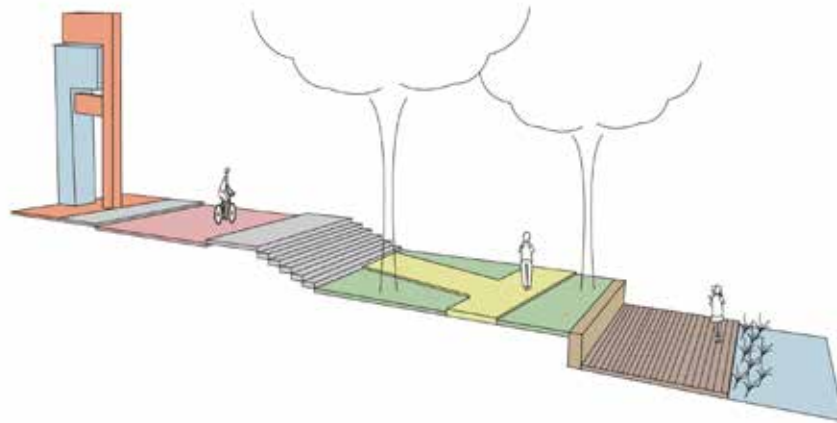
^ Locatie fase 1

De aanleg van de verschillende onderdelen van het Koggepark vindt in fasen plaats, afhankelijk van de gebiedsontwikkelingen. De volgorde en de planning is nu dus nog niet duidelijk. Het ontstaan van het Koggepark is dus een continu en soms een spontaan proces.

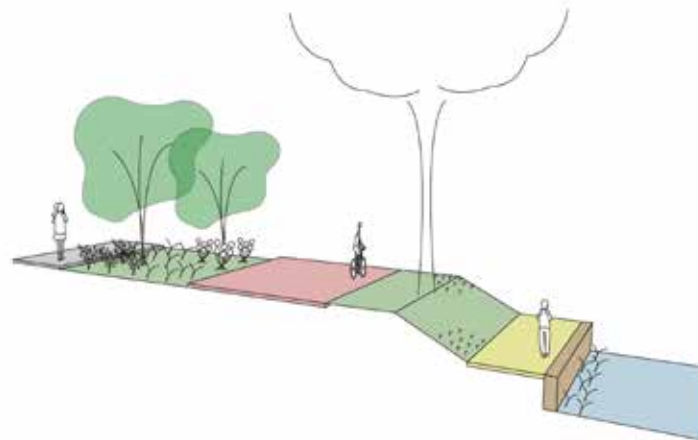
Wel willen we graag beginnen met de eerste fase, grofweg van Hanzeplein tot van Karnebeektunnel. In deze eerste fase wordt de rijbaan versmald en vervangen door een fietsstraat met de auto te gast. De bestaande woningen aan de zuidzijde van het Koggepark blijven bereikbaar via de Koggelaan.

Langs het water komt een doorgaande wandelroute. Het water, de verlaagde kade en de ruimte langs de rijbaan die vrijkomt door het verwijderen van bestrating, biedt ruimte voor groen. Aan de zijde van het Hanzeplein verzachten we de verlaagde kade met waterplanten, beplanting op de kade en langs de rijbaan. Bij het Lübeckplein verlagen we de kade zo wordt het plein beter verbonden met het

Stap 6: Fase 1

^ conceptbeeld Lübeckplein

^ conceptbeeld tussen Lübeckplein en Van Karnebeek tunnel

water. Aan de zijde van de Van Karnebeek tunnel verwijderen we de verlaagde kade en maken we een talud. Het Koggepark loopt door in de Hanzebadlocatie. Op deze manier sluit het Koggepark beter aan op de omgeving en ontstaat ook meer afwisseling en daarmee een aantrekkelijkere beleving.

Ter hoogte van de Van Karnebeek tunnel buigt de Koggelaan in zuidelijke richting af om goed aan te kunnen sluiten op de Hanzebadlocatie. Dit biedt de kans om de aansluiting op het fietspad naar de Van Karnebeek tunnel te verbeteren en veiliger te maken.

Ook bij de beplanting houden we rekening met de sfeer, aansluiting op de omgeving en meer afwisseling. In het talud aan de oostzijde (Van Karnebeek tunnel) kiezen we voor beplanting die van nature thuis hoort langs en in het water. Bij de kades aan de westzijde (Hanzeplein) is het idee om meer bloeiende en vaste beplanting te kiezen. Op deze manier ontstaat een afwisselende openbare ruimte die uitnodigt om te verblijven.

Hoe nu verder?

De gemeenteraad vragen we de Visie Koggepark vast te stellen.

De Visie is een eerste stap in de ontwikkeling van het Koggepark en beschrijft wat we willen bereiken. Hoe we dat gaan doen werken we de komende tijd verder uit.

Het Koggepark leggen we stapsgewijs aan. Daarbij zoeken we actief de samenwerking met andere partijen, zoals gebiedscoalities, eigenaren, bedrijven en bewoners. Ook laten we ons inspireren door anderen met kennis van zaken of leuke ideeën, zoals we nu al doen met Wageningen Universiteit die meedenkt over het stimuleren van biodiversiteit en de Climate Campus. We zoeken de samenwerking met het Zone.college bij planvorming en realisatie en proberen aan te sluiten bij het lesprogramma.

Met de gebiedscoalities maken we afspraken op welke wijze het Koggepark wordt opgenomen in hun plannen of hoe zij groen en water in hun plangebied aansluiten op het Koggepark.

Ook nodigen we eigenaren van gebouwen uit om de panden langs het Koggepark opnieuw in te richten zodat functies op de begane grond, in de plinten, bijdragen aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van het Koggepark.

Sommige delen kunnen we misschien pas later realiseren. Voor delen die we nog niet kunnen aanleggen staan we open voor tijdelijke voorzieningen en maatregelen en bewonersinitiatieven (placemaking). Dat kunnen maatregelen zijn die bijvoorbeeld het Koggepark vergroenen of verzachten of maatregelen die ontmoeting stimuleren.

Met elkaar in gesprek blijven, ruimte bieden voor nieuwe ideeën en af en toe een beetje experimenteren past goed in de wijze waarop we willen werken in de Spoorzone.

De provincie en het rijk hebben een subsidie beschikbaar gesteld voor de aanleg van een fietsstraat. Ook wordt op dit moment een aantal andere subsidieaanvragen voorbereid die als ze worden toegekend kunnen worden ingezet om het Koggepark te vergroenen en aan te passen aan het veranderende klimaat.

Na vaststelling van de Visie gaan we een ontwerp maken voor de eerste fase van het Koggepark. De eerste fase bestaat in ieder geval uit de aanleg van een fietsstraat tussen Hanzeplein en de Van Karnebeek tunnel. Ook de aansluiting van de fietsstraat op de Van Karnebeek tunnel passen we aan. Het liefst willen we bij deze werkzaamheden zoveel mogelijk ook de inrichting van het groen

en klimaatmaatregelen meenemen.

We onderzoeken of quick wins en bewonersinitiatieven in andere deelgebieden al kunnen worden gerealiseerd. Dit is afhankelijk van de kosten en de beschikbare subsidies.

We verwachten de eerste fase eind 2022 uit te voeren.

Met de gebiedscoalities Hanzekwartier, Willemskwartier en Lurelui-West wordt overleg gevoerd op welke wijze en op welk moment (een deel van) het Koggepark kan worden aangelegd.

Het is nog niet bekend wanneer het Koggepark volledig kan zijn ingericht. Maar we proberen het Koggepark zo snel mogelijk aan te leggen, zodat de groene long beschikbaar komt voor huidige en toekomstige bewoners en gebruikers.

Zwolle

Visie Koggepark